

Puin ruimen na Kroongetuigen

Siska Deknudt

Gevangenisbezoeker

Het programma *Kroongetuigen* werd al enkele weken met veel woorden en tegelijk met grote geheimzinnigheid aangekondigd. Op de website van VTM lees ik: ‘In *Kroongetuigen* wordt het verhaal achter waargebeurde en spraakmakende misdaden verteld aan de hand van de getuigenissen van politie, gerecht en nabestaanden.’

Maar ik zag donderdag een voyeuristische voorstelling van diep tragische feiten. Mijn verstand zoekt naar de zin van dit programma, maar ik kan niets bedenken. Slachtoffers aan het woord laten? Een plaats geven aan hun grote verdriet? Informatie geven over de motieven van een moordenaar? Het verloop van een onderzoek weergeven? Of is men vooral op zoek naar hoge kijkcijfers? Een mix van sensatie en polarisatie vormt dan wel een heel gemakkelijk en weinig origineel recept. Daar zijn enkele zeer kwalijke gevolgen tegenover te stellen.

Als gevangenisbezoeker liep ik al tegen de schade van deze reeks aan, nog voor de eerste aflevering werd uitgezonden. Ik denk niet alleen aan de gevolgen voor de daders die in beeld worden gebracht en hun families. Ook de onderlinge verhoudingen tussen de gedetineerden en de sfeer in de gevangenis worden zo ernstig verstoord. Het is in ieders belang dat gedetineerden de ruimte en de veiligheid krijgen om een goed begeleid proces van introspectie aan te gaan. Een uiterst fragiele en moeilijke weg voor elke gedetineerde. Ook voor wie niet terug naar de maatschappij kan, is dat zeer belangrijk. Het is een noodzakelijke voorwaarde en de enige manier om een leefbaar klimaat te scheppen binnen de muren van de gevangenis. Want hier moet de oefening naar re-integratie beginnen. *Kroongetuigen* beschadigt dit moeizaam proces diepgaand en daar heeft de samenleving op lange termijn geen baat bij.

Ook buiten de muren laat een reeks als *Kroongetuigen* vernielende sporen na. Bij de kijkers creëert ze de illusie eindelijk de ware toedracht achter de feiten te achterhalen. Maar is het niet al te gemakkelijk om met enkele goed uitgezochte casussen mensen altijd weer de schrik op het lijf te jagen? Voor slachtoffers en daders worden diepe wonden publiek opengemaakt. Binnen en buiten de muren van de gevangenis wordt een geest van wantrouwen en wrok gevoed. Wie wordt daar beter van?

Juridisch kan niemand dit soort televisie verbieden. Ik vraag niet om delicate thema's dood te zwijgen. Wel om ze met de nodige deskundigheid aan te pakken en zich bewust te zijn van de gevolgen voor alle betrokken partijen.